

Mark Owen
en Kevin Maurer

GEEN MAKKELIJKE DAG

Woord vooraf

Toen ik in Alaska op de middelbare school zat, moesten we eens een boekverslag schrijven. We mochten zelf een boek uitkiezen dat we mooi vonden. Toen ik de rij boeken doornam, stuitte ik op *In de hel van de jungle* van de ex-SEAL Gene Wentz. De roman ging over missies in de Vietnamese Mekong-delta. De ene hinderlaag volgde op het volgende vuurgevecht en het boek draaide om de jacht op een schurkachtige Noord-Vietnamese kolonel.

Al vanaf de eerste bladzij wist ik dat ik een SEAL wilde worden. Hoe meer ik las, hoe meer ik wilde zien of ik daar goed genoeg voor was.

Tijdens trainingen in de golven van de Stille Oceaan leerde ik mannen kennen die net zo waren als ik: mannen die bang waren om te falen en gedreven om de beste te zijn. Ik had het voorrecht elke dag te dienen met deze mannen en me door hen te laten inspireren. Door de samenwerking met hen ben ik een beter mens geworden.

Na dertien opeenvolgende uitzendingen zit mijn oorlog erop. Met dit boek sluit ik dat deel van mijn leven af. Voordat ik vertrek, wil ik echter proberen uit te leggen wat ons motiveerde tijdens de zware SEAL-training en tijdens een decennium van permanente inzet voor de strijd.

We zijn geen superhelden, maar we delen het gevoel dat we iets dienen wat groter is dan wijzelf. Het is een gevoel van broeder-

schap dat ons bindt, en die band stelt ons in staat samen vrijwillig het gevaar tegemoet te treden.

Dit is het verhaal van een groep bijzondere mannen met wie ik van 1998 tot 2012 heb mogen dienen als SEAL. Ik heb de namen van alle personages, inclusief de mijne, veranderd om onze identiteit te beschermen. Dit boek bevat geen bijzonderheden over nog lopende missies.

Ik heb ook mijn uiterste best gedaan niets te onthullen over de wereldwijd gebruikte tactieken, technieken en procedures van de teams in hun dagelijkse strijd tegen terroristen en opstandelingen. Wie op zoek is naar geheimen, moet een ander boek lezen.

Hoewel ik in dit boek de gebeurtenissen nauwkeurig probeer te beschrijven zoals ze zich hebben voorgedaan, is het voor mij van groot belang dat er geen geheime informatie wordt vrijgegeven. Met hulp van mijn uitgever heb ik een advocaat die voorheen bij de Special Operations diende in de arm genomen om het manuscript te bekijken en te voorkomen dat er geheimen worden onthuld die door slimme vijanden gebruikt kunnen worden als een bron van gevoelige informatie die schadelijk of compromiterend zou kunnen zijn voor de Verenigde Staten. Ik vertrouw erop dat het team dat met mij samen aan dit boek heeft gewerkt, de veiligheidsbelangen van de Verenigde Staten heeft beschermd en gesteund.

Wanneer ik naar andere militaire of overheidsorganisaties, -activiteiten of -diensten verwijs, doe ik dat in het belang van de continuïteit van het verhaal en doorgaans alleen als een andere publicatie of officieel niet-vertrouwelijk overheidsdocument al melding heeft gemaakt van de deelname van die organisatie aan de missie die ik beschrijf.

Soms noem ik bepaalde bekende voormalige militaire kopstuk-

ken bij hun echte naam, maar alleen wanneer duidelijk is dat dit niet schadelijk is voor de operationele veiligheid. In alle andere gevallen heb ik opzettelijk de verhalen gedepersonaliseerd om de anonimiteit van de betrokkenen te waarborgen. Ik beschrijf geen technologieën die de veiligheid van de Verenigde Staten in gevaar zouden kunnen brengen.

Al het materiaal in dit boek is afkomstig uit niet-vertrouwelijke publicaties en bronnen; niets van wat hier geschreven is, is bedoeld als bevestiging of ontkenning, officieel of onofficieel, van beschreven gebeurtenissen of activiteiten van een persoon, regering of dienst. In een poging de aard van specifieke operaties te beschermen, generaliseer ik soms data, tijden en volgorde van gebeurtenissen. Deze ‘bewerkingen’ tasten nergens de nauwkeurigheid van mijn herinneringen of van mijn beschrijving van het verloop van de gebeurtenissen aan. De in dit boek besproken operaties zijn in talloze andere niet-militaire en regeringspublicaties beschreven en ze zijn allemaal in open bronnen beschikbaar voor het algemene publiek. De bronnen waaruit geciteerd wordt, staan achter in dit boek vermeld.

De in dit boek beschreven gebeurtenissen zijn gebaseerd op mijn eigen geheugen. Gesprekken zijn gereconstrueerd uit mijn herinneringen. Oorlog is chaotisch, maar ik heb mijn best gedaan ervoor te zorgen dat de verhalen in dit boek kloppen. Als dat niet zo is, is dat mijn schuld. Dit boek bevat mijn standpunten en niet die van de United States Navy, noch die van het ministerie van Defensie van de Verenigde Staten of van wie dan ook.

Ondanks de weloverwogen maatregelen die ik heb genomen ter bescherming van de nationale veiligheid van de Verenigde Staten en de operationele veiligheid van de mannen en vrouwen die nog steeds aan het vechten zijn overal ter wereld, denk ik dat

dit boek een getrouw beeld geeft van de gebeurtenissen die erin staan beschreven, van het leven in de SEAL-teams en van de broederschap die tussen ons bestaat. Hoewel het geschreven is in de eerste persoon, zijn mijn ervaringen universeel. Ik ben niet beter of slechter dan alle mannen met wie ik heb gediend. Ik heb er lang over nagedacht of ik dit boek zou schrijven. Het was een moeilijke beslissing en sommigen zullen mij dit niet in dank afnemen.

Maar het is tijd voor duidelijkheid over een van de belangrijkste missies uit de militaire geschiedenis van de Verenigde Staten. Waarom en hoe de missie heeft kunnen slagen, was te lezen tussen de regels door van de mediaverslagen over de overval op Bin Laden. Dit boek zal eindelijk eer doen toekomen aan de mensen die deze eer verdienen. De missie was een gezamenlijke prestatie, van de analisten van de inlichtingendiensten die Osama bin Laden opspoorden, en de helikopterpiloten die ons naar Abbottabad vlogen, tot de mannen die het gebouwencomplex aanvielen. Geen man of vrouw was belangrijker dan een ander.

Geen makkelijke dag is het verhaal van ‘de jongens’, de menseelijke tol die we betalen en de offers die we brengen om dit vuile werk te doen. Dit boek gaat over een broederschap die al bestond lang voordat ik toetrad en nog lang zal blijven voortbestaan als ik er niet meer ben.

Ik hoop dat op een dag een jongeman op de middelbare school dit boek zal lezen en een SEAL zal worden, of in ieder geval een leven zal leiden dat groter is dan hij. Als dat gebeurt, is het boek een succes.

Mark Owen

22 juni 2012

Virginia Beach, Virginia

PROLOOG

Chalk One

Eén minuut voor tijd schoof de *crew chief* van de Black Hawk de deur open. Ik kon hem nog net onderscheiden – zijn ogen gingen schuil achter zijn nachtzichtkijker – en hij stak één vinger omhoog. Ik keek in het rond en zag mijn SEAL-makkers in de heli het teken rustig doorgeven.

Het gebrul van de motor vulde het ruim volledig, en al het andere geluid werd overstemd door het klapwieken van de Black Hawk. De wind schudde me door elkaar toen ik even naar buiten leunde om een blik te werpen op de grond onder me, in de hoop een glimp op te vangen van Abbottabad.

Anderhalf uur eerder waren we aan boord gegaan van onze twee MH-60 Black Hawks en opgestegen, een maanloze nacht in. Het was slechts een korte vlucht van onze basis in het Afghaanse Jalalabad naar de Pakistaanse grens en vandaar nog een uur vliegen naar ons doelwit, dat we al wekenlang op satellietfoto's hadden bestudeerd.

In de cabine was het pikkedonker, op de lichtjes uit de cockpit na. Ik zat tegen de linkerdeur aan gepropt, zonder ruimte om mijn benen te strekken. De stoelen hadden we uit de heli gesloopt om de loze ballast te verminderen, en dus zaten we op de vloer of op kleine kampeerzitjes die we vlak voor vertrek hadden aangeschaft bij een plaatselijke sportwinkel.

Vanaf mijn plek aan het randje van de ruimte strekte ik mijn benen naar buiten om mijn bloed weer aan het stromen te krijgen. Mijn benen waren gevoelloos en verkrampd. Om mij heen en in de andere heli zaten 23 van mijn kameraden gepropt, het team van de Naval Special Warfare Development Group, oftewel DEVGRU. Met deze mensen was ik al tientallen keren in actie gekomen. Een aantal van hen kende ik al meer dan tien jaar. Ik vertrouwde iedereen volledig.

Vijf minuten geleden was de hele cabine tot leven gekomen. We hadden onze helmen opgezet en onze radio's gecheckt, voordat we voor de allerlaatste keer onze wapens controleerden. Mijn uitrusting woog 27 kilo en elke gram daarvan was zorgvuldig uitgekozen voor een specifiek doel. Mijn bepakking was steeds beter samengesteld en verfijnd in de loop van het afgelopen decennium waarin ik aan honderden van dit soort missies had deelgenomen.

Iedereen van dit team was persoonlijk geselecteerd uit de meest ervaren leden van ons eskader. Tijdens de laatste 48 uur, toen het uur U steeds dichterbij kwam, vervolgens werd uitgesteld en weer opnieuw dichterbij kwam, hadden we allemaal onze uitrusting gecheckt en gedubbelcheckt: op wat ons deze nacht te doen stond, waren we meer dan goed voorbereid.

Dit was de missie waarvan ik had gedroomd sinds ik de aanval- len van 11 september 2001 op televisie had gezien in mijn kamer in de kazerne op Okinawa. Ik kwam net terug van een oefening en was precies op tijd om te zien hoe het tweede vliegtuig zich in het World Trade Center boorde. Ik kon mijn ogen niet afhouden van de vuurbal die aan de andere kant uit het gebouw spoot en van de rookwolken die uit de toren woeien.

Net als miljoenen Amerikanen aan het thuisfront stond ik vol

ongeloof naar die beelden te staren, met diep in mijn maag een gevoel van hopeloosheid. Gebiologeerd bleef ik de rest van de dag naar het beeldscherm turen, terwijl ik ondertussen tot me door probeerde te laten dringen wat ik zojuist had gezien. Eén vliegtuigcrash kon nog een ongeluk zijn. De verdere berichtgeving bevestigde wat ik meteen had geweten op het moment dat het tweede vliegtuig het tv-beeld binnenvloog. Een tweede vliegtuig betekende een aanval – geen twijfel mogelijk. Dat kon nooit een ongeluk zijn.

Op 11 september 2001 was ik op mijn eerste missie als SEAL en toen de naam van Osama bin Laden viel, verwachtte ik al dat mijn eenheid de volgende dag de oproep zou krijgen om naar Afghanistan te gaan. Anderhalf jaar hadden we al geoefend voor uitzending. Tijdens de afgelopen maanden hadden we oefeningen gehouden in Thailand, de Filipijnen, Oost-Timor en Australië. Terwijl ik naar die televisiebeelden van de aanval keek, voelde ik een diep verlangen om Okinawa zo snel als maar mogelijk achter me te laten en op weg te gaan naar de Afghaanse bergen om daar de Al Qaidastrijders een koekje van eigen deeg te geven.

Die oproep kregen we nooit.

Ik voelde me gefrustreerd. Zo'n zware en langdurige opleiding tot SEAL had ik niet afgerond om de oorlog alleen maar via de televisie te volgen. Natuurlijk liet ik mijn vrienden en familie niets merken van mijn frustratie. Ze schreven me brieven en vroegen of ik naar Afghanistan zou gaan. In hun ogen was ik een SEAL en was het niet meer dan vanzelfsprekend dat we onmiddellijk zouden worden ingezet in dat land.

Ik herinner me dat ik mijn toenmalige vriendin een mailtje stuurde waarin ik mijn best deed de beroerde situatie zo luchtig mogelijk voor te stellen. We hadden het over het einde van mijn

huidige missie en waren plannetjes aan het smeden voor wat we zouden gaan doen tijdens mijn verlof, voordat ik opnieuw zou worden uitgezonden.

‘Ik heb nog een maand voor de boeg,’ schreef ik, ‘dus ik ben al snel thuis, tenzij ik eerst nog even Bin Laden moet omleggen.’ Dat soort grapjes hoorde je toen heel vaak.

Terwijl de beide Black Hawks op hun doelwit af vlogen, overdacht ik de afgelopen tien jaar. Sinds de aanvallen had iedereen in mijn vak ervan gedroomd aan zo’n soort missie deel te nemen. De leider van Al Qaida stond voor alles waartegen wij stredden. Hij was de inspiratiebron geweest voor mannen die verkeersvliegtuigen in gebouwen vol onschuldige burgerslachtoffers hadden geboord. Dat is een angstaanjagend soort fanatisme en toen ik die torens tot puin zag vergaan en het nieuws hoorde over de aanslagen in Washington, D.C. en Pennsylvania, wist ik dat we in oorlog waren – een oorlog waar we niet zelf voor hadden gekozen. Een heleboel moedige mensen hadden zich jarenlang opgeofferd om die oorlog uit te vechten, zonder te weten of we ooit de kans zouden krijgen deel te nemen aan het soort missie dat nu op het punt van beginnen stond.

Tien jaar na die aanval en nadat we acht jaar lang de andere leiders van Al Qaida hadden achtervolgd en om het leven gebracht, zouden we over een paar minuten aan touwen landen in het gebouwencomplex van Bin Laden.

Terwijl ik het afdaltaouw vastgreep dat aan de romp van de Black Hawk vastzat, voelde ik hoe het bloed eindelijk weer door mijn tenen begon te stromen. De *sniper* (sluipschutter) naast me gleeed naar zijn positie, met een been buitenboord bungelend en het andere been nog binnen, om zo wat meer ruimte te scheppen in de krappe doorgang. De loop van zijn wapen speurde het ge-

bouwencomplex af naar doelwitten. Zijn taak was dekking te geven boven de zuidelijke helft van het gebouwencomplex, terwijl het aanvalsteam aan touwen zou neerdalen op de binnenplaats. Van daaruit zouden we allemaal onze eigen taken gaan uitvoeren.

Iets meer dan een dag geleden had niemand van ons nog durven geloven dat Washington de missie ooit zou goedkeuren. Maar na weken van wachten waren we nu minder dan een minuut van het gebouwencomplex verwijderd. Volgens onze inlichtingen bevond ons doelwit zich daar op dit moment; dat vermoeden had ik ook, maar ik stond nergens meer van verbaasd. We hadden al een paar keer eerder gedacht dat we er dichtbij waren.

In 2007 had ik een week lang geruchten over Bin Laden nagejaagd. We hadden berichten ontvangen dat hij vanuit Pakistan weer was teruggekeerd naar Afghanistan, voor zijn laatste verdediging. Een bron had laten weten een man in een ‘wapperend wit gewaad’ te hebben waargenomen in de bergen. Na weken van voorbereiding bleek het uiteindelijk een dwaalspoor.

Ditmaal voelde het anders aan. Voor ons vertrek had de analiste van de CIA – de drijvende kracht achter de hele operatie om het doelwit in Abbottabad te traceren – ons laten weten dat ze er honderd procent zeker van was dat hij zich daar daadwerkelijk bevond. Ik hoopte dat ze het bij het rechte eind had, maar uit ervaring wist ik dat we ons oordeel daarover maar beter konden opschorten tot na de missie.

Dat maakte nu allemaal niets meer uit. We waren nog slechts luttele seconden van het huis verwijderd en wie daar ook woonde, een ongestoorde nachtrust kon die persoon op zijn buik schrijven.

Dit soort operaties hadden we al talloze keren uitgevoerd. De afgelopen tien jaar was ik uitgezonden naar Irak, Afghanistan, de Hoorn van Afrika. We waren in 2009 betrokken geweest bij de